

משמחי לב

פרשת יתרו-שובבי"ם גליון 10

הושלכו כל הזכרים ליאור על ידי ההמונים, והמלך ושריו הסתירו עיניהם מהנעשה, עיי"ש ברמב"ן. וא"כ פרעה הוא עשה דמי מלחמה בשלום, שלא השליך ליאור אלא שלא מיחה, גם הקב"ה שילם לו כמדתו שלא השליך המצריים לים, אלא לא עשה להם נס להעמיד המים כמו חומה. ושמעתי מפי הגה"ק מו"ה מרדכי בנעט ז"ע שהיה אבדק"ק ניקלשבורג והמדינה, על מה שאמרו חכז"ל (ברכות נב ע"א) הרואה קדירה בחלום יצפה לשלום, כי הקדירה הוא העושה שלום בין האש שמבחוץ ובין המים שבתוכו, עד שיתחממו המים ויהיו גם הם תולדות אש ודפח"ח, נמצא דהקדירה הוי כמו דמי מלחמה בשלום, על כן אמר כאן בקדירה שבשלו בה נתבשלו. (חתם סופר)

"היה אתה לעם מול האלקים והבאת אתה את הדברים אל האלקים". (יח, יט)

סיפרו לפני הרה"ק מרוז"ין זיע"א שהרה"ק מבארדיטשוב ז"ע הלך לחפש מליצה טובה על ישראל, ויצא לרחובה של עיר השכם בבוקר הקפוא והנה איש עני רץ וטלית ותפילין בידו לילך לביהכ"נ להתפלל, ולמרות החורף המקפא, שעה שהכפור שולט בכיפה היה העני דגן לבוש קרעים ורגליו יחפות, והיה רועד מקור, והרב הק' מבארדיטשוב עצרו ממרוצתו ושאל אותו בני למה אתה רץ בקור הגדול הזה, וכי לא מוטב שתשב בביתך ולא תצא אל הקור והצינה, ענה לו העני, צריך אני להתפלל, אמר לו שוב הבארדיטשובער רב וכי אינך יכול להתפלל בביתך, השיב האיש, אבל בבית הכנסת אזכה לשמוע קדושה וברכו!. והתחיל הה"ק מברדיטשוב לצעוק: רבש"ע, ראה בניך רחומיך, עד כמה הם חזקים בעבודתך כי אני כמה פעמים רציתי לדחותו שלא ילך להתפלל, והוא לא שומע אלי, ע"כ הסיפור. ונענה מרן הרוז"ינער הלא מקרא מפורש הוא "היה אתה מול העם" [פי' מול לשון נגד] לנגד העם ותנסה אותם, לדחותם מעבודת ה' והם לא ירצו לשמוע, אח"כ "והבאת אתה את הדברים לפני אלקים", להמליץ טוב ולהזכיר זכותם לפני ה'.

(בית ישראל)

"עתה ידעתי כי גדול ה' מכל אלקים". (יח, יא)

ברש"י פירש: "מכירו הייתי לשעבר ועכשיו ביותר". פירש הרה"ק מספינקא ז"ע דרך העולם שהמון העם אינם עושים תשובה, רק על העבירות שעברו, ועל זה מתחרטים וחוזרים בתשובה. אכן הצדיקים עובדי השם הם כל ימיהם בתשובה, כי גם על מעשיהם הטובים מהרהרים בתשובה, ומתחרטים על שלא עשו המעשים האלו במחשבה זכה וצלולה ורצויה לפני מ"ה הקב"ה, כי כל מה שעולים למדרגה יותר גדולה, אזי רואים שלא נגעו עדיין בקצה עבודת השי"ת כראוי לו, ורואים שצריכים להוסיף בעבודתם יותר ויותר... וז"ש רש"י ז"ל: "מכירו הייתי לשעבר", רצ"ל שיתרו אמר: עד עתה לא היה מכיר דרכי עבודת השי"ת, רק שצריכין לעשות תשובה ולהתחרט על עבירות ממש שעבר – שפירש מע"ז, אבל "עכשיו ביותר", רצ"ל עתה שבא אצל אהרן ומשה וראה שהם כל ימיהם בתשובה אף שאינם עוברים עבירה ממש, מזה ראה וידע כי צריכין לשוב בתשובה, גם על מה שלא עבד השי"ת יותר ויותר.

(אמרי יוסף)

"כי בדבר אשר זדו עליהם". (יח, יא)

פירש רש"י בקדירה שבשלו בה נתבשלו. הגה"ק ה"חתם סופר" מבאר את דברי רש"י ז"ל, דהנה הקב"ה לא עשה מלחמה כלל עם פרעה, ולא הטביע המצרים כלל וכלל. אלא עשה נס להעמיד מים כמו נד ועברו ישראל בחרבה, ופרעה בשגעונו וזדון לבו גם הוא נכנס לשם בחרבה, ושוב כשכבר יצאו ישראל מהים, הסיר הקב"ה רוחו החזקה והניח הטבע כמו שהוא מעולם, ולא מיחה בהמים שלא להטביע את פרעה, אלא הניח הדבר על טבעו וממילא נטבע פרעה, והקב"ה לא עשה לו מאומה ונתן לו דמי מלחמה בשלום. אלא שה' עשה בדיוק מעשי פרעה במצרים בעת שהמצריים השליכו ילדי ישראל ליאור, כדאיתא ברמב"ן (שמות א, י) דלא השליכו על פי צוואת פרעה ושריו בפרהסיא, אלא פרעה הודיע בסתר, שכל מי מן העם אשר ישליך הזכרים ליאור לא יענש גן אם יבואו אבות התינוקות לצעוק, ולא יעשה לו כל משפט, וממילא

"והודעת להם את הדרך ילכו בה". (יח, כ)

איתא בחז"ל (בבא מציעא ל:): 'את הדרך ילכו בה' זו ביקור חולים. יום אחד נזדמנו הרה"ק ר' פנחס מקוריץ, והרה"ק ר' יעקב שמשון משיפטיווקה לעיר אחת, ובאה לפנייהם אשה בבכיה גדולה, כי בנה חולה אנוש ונוטה למות והפצירה בהם שילכו לבקרו. הלכו שני הצדיקים וביקרו את החולה, ישבו אצלו שעה קלה ואחר קמו ללכת. בצאתם אמר רבי פנחס מקוריץ לחולה, הנה קיימנו בך מצות ביקור חולים, ועתה עליך לקיים מצוות לוויו אורחים. מיד הרגיש החולה את כוחותיו חוזרים אליו, וירד ברגליו מן המטה ללוות את האורחים הצדיקים, וכיון שירד מערש דוי שוב לא עלה. (ממעיינות הנצח)

"ויוצא משה את העם לקראת האלוקים". (יט, יז)

הרה"ק רבי ישראל מטשורטקוב שוחח פעם בענין התקשרותו של הגה"ק הרב "בעל התניא" זי"ע ברבו הק' המגיד ממעזריטש זי"ע, ואיך שהיה תדיר מתבונן בדרכי הנהגותיו הק'. ואמר הרב בעל התניא זצ"ל שאצל רבינו הקדוש המגיד הגדול היו מתגוללות תחת הספסלים "מדרגות והשגות", ומי מדבר על "מופתים", ואילו רוח-הקודש שאבנו בכדים. אבל אנו לא השגחנו בכל אלו אלא חיפשנו ולמדנו ממנו דרכי ה"עבודות". וסיים האדמו"ר מטשורטקוב ואמר שבכך ניתן להסביר את הפסוק "ויוצא משה את העם לקראת האלוקים", היינו שלאחר אחר יציאת מצרים, משה רבינו ע"ה חשש שאחרי כל הניסים וההתגלות האלוקית יאמר האדם כי דיו בזה. לכן "ויוצא משה את העם לקראת האלוקים", ולימדם כי העיקר היא "עבודת"...

(גנזי ישראל – טשורטקוב)

"ויתיצבו בתחתית ההר". (יט, יז)

איתא בחז"ל (שבת פ"ח): ויתיצבו בתחתית ההר א"ר אבדימי בר חמא בר חסא מלמד שכפה הקב"ה עליהם את ההר כגיגית ואמר להם אם אתם מקבלים התורה מוטב ואם לאו שם תהא קבורתכם. שואלים בעלי התוס' למה צריך היה לכפות עליהם ההר, הרי כבר קבלו התורה ברצון כשאמרו 'נעשה ונשמע', ומתרץ הרה"ק בעל החידושי הרי"מ מגור, שהקב"ה כפה עליהם את ההר כדי שתהא קבלת התורה באונס, ובאנוסה כתוב "לא יוכל לשלחה כל

ימיו".

(חידושי הרי"ם)

"ויאמר משה אל ה' לא יוכל העם לעלות". (יט, כג)

כתב הרה"ק בעל ה"שפת אמת" מגור דלכאורה תמוה, למה הוצרכו כל כך להזהירם מלעלות להר, הלא בלי ספק כאשר זכו לקבל התורה הקדושה,

ממש היה בהם כל המ"ח דברים שהתורה נקנית בהם (אבות ו, ג) ואחד מהם הוא "המכיר את מקומו", אם כן בלי כל האזהרות יעמוד כל אחד על מקומו. אלא, אמת שהיו עומדים כולם, כל אחד במקומו גם בלא האזהרות, אך היו תולים שזה מחמת כוחם, והיה ח"ו בכך משום נדנד גיאות, שאז "אין אני והוא יכולין לדור" (ערכין טו:), על כן לטובתם הוזהרו, כדי שיתלו עמדם על מקומם מטעם האזהרה.

(שפת אמת)

*

כעין זה מסופר כי רבינו הרה"ק רבי מנחם נחום משטפנשט זי"ע היה משוחח לעיתים קרובות עם חסידיו בערגה אודות זמן ביאת המשיח ובאיזה אופן נזכה לראותו. פעם אמר בתוך דבריו: "אאמו"ר הרה"ק מרוזין זצ"ל אמר פעם בשעה שנדחפו חסידים לידו: 'מה יהיה לכשיבוא המשיח ויהיו שם רבבות אלפי יהודים וכל אחד ידחף וירצה לעמוד קרוב למשיח? איך זה יוכל להיות?' רק האמת היא, שלכשיבוא המשיח, אזי יקוים 'ומלאה הארץ דעה'; כל אחד יכיר את ערך עצמו ולעומת זאת יכיר ברוממות שגב גדלותו של המשיח, וממילא יתרחק כל אחד ויהיה מקום מרווח על ידו...". וכן גם אמר רבינו מרוזין: "לעתיד יהיה 'ומלאה הארץ דעה את ה' (ישעיה יא, ט), היינו, שידעו את ה'. כי לראות את ה' יכולים גם היום, כפי שנאמר 'ומבשרי אחזה אלקיי' (איוב יט, כו), אלא שאז, בעתיד לבוא, אז ידעו את ה'".

(אמונת אמת – שטפנשט)

משל ונמשל

התורה היא בעבור ישראל

יש להבין, וכי מה ראו המלאכים לעכב את התורה שתישאר אצלם בשמים בעולמות העליונים, הלוא ידעו כי התורה היא בעבור ישראל שיקיימוה, והם אינם שייכים בכל זה? והעניין יובן על דרך משל:

משל:

לרב גדול שהיה מורה הוראה בעיר גדולה כמה שנים. והיה לעת זקנותו בראותו כי כבדו עליו הטרדות בענייני העיר ובמשפטיהם הרבים, עלה בדעתו לכתוב לאנשי העיר הקטנה הסמוכה לקבלו עליהם לרב, כי שם יוכל לשבת בנחת ובשלווה בהיות אנשים בה מעט. לכן תחילה הודיע בקהל עדתו, שאינו רוצה עוד להיות רב אצלם, והם ביקשו ממנו לבל יעשה דבר זה, כי איפה ימצאו רב גדול כמוהו, רק לאחר שראו כי לא יועילו בדבריהם, אז אמרו לו: רבנו, כטוב בעיניך עשה. ויכתוב הרב אל ראשי העיר הקטנה, אם תאבו, קבלוני נא אצלכם למורה, ויאספו יחד ויסכימו כולם ויאמרו טוב הדבר. וישכרו מהם אנשים וייקחו עגלות וישלחום

מעשה שהיה

בארדיטשוב, העיר שנוסדה בשל כאבו ואנחתו של יהודי

מסופר: פעם שאל אחד מחסידי הרה"ק מווארקא את רבו, "על מה ולמה זכתה דווקא העיר בארדיטשוב לרבנים כה גדולים?" בדבריו התכוון החסיד, כמוכן, להרה"ק רבי לוי יצחק זיע"א, שנודע כסגורם של ישראל. אך לא רק אליו, בארדיטשוב, העיר שבמחוז וואלין שבפולין, זכתה לעוד רבנים גדולי תורה וצדיקים, בהם הרה"ק רבי ליבר זיע"א והרה"ק רבי יוסף חריף זיע"א. ולא רק בקרב היהודים, אשר כנוה "ירושלים דוואלין", התפרסמה בארדיטשוב. גם הפולנים הכירוהו היטב, וקראו לה "ממלכת היהודים". השיב הרבי לחסידו השואל: "בארדיטשוב העיר זכתה לרבנים גדולים שכאלה, ובמיוחד לצדיק כרבי לוי יצחק, על שנוסדה בשל כאבו ואנחתו של יהודי". ובראותו את פליאתו של החסיד, המשיך הצדיק: "בטרם נוסדה העיר בארדיטשוב רוותה אדמתה את דמו של יהודי. דם שנשפך על ידי גויים צמאי דם. ומעשה שהיה כך היה". על פני השטח, שעליו נבנתה בארדיטשוב, השתרע מקדמת דנא יער עבות. ליער זה היו הפריצים נוהגים לבוא למטרות ציד. לצד היער שכן כפר קטן, שכל תושביו יהודים, ושמו ביסטריץ. אחת המשפחות הנודעות בביסטריץ משפחתו של ר' אברהם אשכנזי הגיעה למקום מקראקא שבפולין, לאחר שניצלה מפרעות שערכו שונאי ישראל. ראש המשפחה עסק במסחר, אך נודע הודות ללמדנותו המופלגת. ולא פלא היה הדבר, שכן אבות משפחתו נודעו כגדולי ישראל מובהקים. באילן היוחסין של המשפחה, ניתן היה למצא את הרה"ק רבי שמשון מאוסטרופולי זיע"א, את הרה"ק רבי נתן שפירא בעל "מגלה עמקות" זיע"א ואת הרה"ק רבי יחיאל מיכל, רב קהילת נמירוב זיע"א, אשר מסר נפשו על קידוש ה' בעת גזרות ת"ח, בראשות הצורר חמלניצקי. ולא זו בלבד בידי משפחתו של ר' אברהם אשכנזי היה כתב יוחסין שהגיע עד דוד מלך ישראל. וכדי שלא לערב מלוכה בכהונה, לא נישאו בני המשפחה, בכל הדורות, למשפחות כהנים. בחסדי ה' נמלטו ר' אברהם ומשפחתו מאימת הפורעים שבקראקא, ובהגיעם בשלום לכפר ביסטריץ, הקים ר' אברהם בית מדות נאה על שפת הנהר. בסמוך לבית התנשאה גבעה ועליה שכנה טירתו של הגרף פושקיץ, אשר לו השתייכו הכפר וכל האדמות שמסביבו. ימים מעטים אחר שהגיע ר' אברהם אל המנוחה ואל הנחלה, הסתלק מן העולם. בן יחיד הותיר אחריו, ושמו ר' ליבר. הבן לא חפץ לעסוק במסחר, שכן לבו משכו לבית מדרש. לילות כימים היה יושב ועוסק בתורת הנגלה והנסתר, והתנהגותו היתה בקדושה ובטהרה. מדי בוקר היה טובל בנהר הסמוך לביתו, ואחר היה חוצה בסירתו את הנהר

להביא את הרב ואת ביתו. ויהי כאשר באו העגלות, מיד נקבצו כל גדולי העיר הגדולה, ולא הניחו אותו לנסוע מאצלם. אמר להם הרב: הלוא שאלתי אליכם תחילה והסכמתם לדברי, ועתה מה לכם להתנגד? ויאמרו לו, רבנו, חלילה לנו מעשות כדבר הזה, הנה העגלות לפניך, קומו וסעו לכם כרצונכם. ויבואו שוב בעלי העגלה ויאסרו את המרכבה, והנה שוב התאספו אנשי העיר, וינתקו את הקשרים, ויתקוטטו עימם לאמור: אין אנו מניחים אתכם לקחת את רבנו מעירנו! וילכו בעלי העגלה לרב ויספרו לו את אשר אנשי העיר עושים להם, ולא האמין להם, כי היה הדבר לפלא בעיניו, איך חזרו והתעוררו שוב שנית ושלישית הלוא כבר הפצירו בו מאז שישאר רבם ולא הועיל להם, ומה גם עתה שהוא עומד מוכן ומזומן לנסוע. ויקרא הרב אותם אליו ויאמר להם, מה לכם להתקוטט עם בעלי העגלה חינם, הלוא הם בתום לבבם ובניקיון כפיהם באו הנה, אחר כי הסכמתם על דבר זה. ויאמרו אליו, רבנו, הנה בכוונה עשינו דבר זה לטובתך, כי הנה פה עיר גדולה של חכמים וסופרים, רבים הם המבינים חכמתך וגדולתך, וידעו להיזהר בכבודך, אבל בעיר הקטנה אשר אנשים בה מעט לא ידעו ולא יבינו גדולתך. כי מעלת כבודו כתב אליהם שיקבלוהו לרב, ומי יודע אולי יחשבו, כי בני עירנו מאסו בך וגירשו אתך מחמת איזו סיבה, ולא יזהרו בכבודך כראוי, על כן יעצנו לעשות כן לעיני בעלי העגלה, למען יראו כמה יקרת הרב בעינינו, עד שאין אנו מניחים אותך לנסוע מאיתנו, וידעו מעתה להיזהר בכבודך כראוי.

והנמשל:

כי התורה הקדושה, עת עלה ברצונו יתברך ליתנה למטה בארץ לזכות את בני האדם מורכבי החומר והצורה, הנה המלאכים גם כי ידעו כי התורה היא בעבור ישראל, עם כל זה התאמצו לחמוד יופייה בליבם, ואמרו "תנה הודך על השמים", ובכוונה תחילה עשו כן, כי חשו המלאכים פן אחרי שיקבלו בני האדם, לא יעריכוה כערכה, כי יאמרו, אם הייתה חשובה מדוע הסכימו המלאכים שתדך למטה. מה גם שכל הניסים שעשה ה' יתברך עמם במצרים ועל הים, היו כולם על תנאי שיעבדו את האלוקים על ההר הזה ויקבלו תורתו. ואם התורה טובה ויקרה כל כך, לא היה צורך להרהיב ולהלהיב אותם בניסים ונפלאות שיקבלוה, כי מי פתי שלא יאבה בה. על כן, בכוונה תחילה בעלות משה למרום לקבל התורה, בקשו המלאכים לפגוע בו, ובקשו מהקב"ה שישאירה אצלם, למען ידעו ישראל כמה היא חמודה בעליונים, ורק למען זכות אותם ניתנה להם, וכך יזהרו בכבודה והדרה.
(בשם הגה"ק ה"חפץ חיים" זיע"א)

בועד חבריו מגישים עזרה לפצוע. הוא התבונן אפוא על סביבותיו ומבעד לעצים העבותים נגלתה לעיניו דמות עטופה בלבן, מתנועעת ללא הרף קדימה ואחורה. חרש חרש קרב הגרף אל עבר הדמות עטוית הלבנים והבחין כי זהו יהודי, עטוף בטלית לבנה, וכל כולו שקוע בתפלה. 'הדבר ברור כשמש' אמר הגרף אל לבו. 'הסוס ראה את הדמות הלבנה מתנועעת ונושאת כפיה בתנועות מתנועות שונות והמראה הזה הבהילו. מסתבר, כי מרוב בהלה התרומם הסוס והפיל את רוכבו, בגלל היהודי הזה נחבל אחד מאורחי חבלות כה קשות'. מחשבה זו הבעירה את כעסו של הגרף, ובזעם רב קרב אל ר' ליבר השקוע בתפלתו והצליף בו בכל עוז בשוט שבידו. השוט, שהוטח ביהודי המתייחד עם קונו, השמיע קול עז, ועל הטלית הצחורה הופיע כתם אדום. כתם הדם כמו הלהיט את יצריו של הגרף, והוא המשיך להנחית את השוט על היהודי המתפלל. חבורות רבות נקוו בבשרו של ר' ליבר ומקץ דקות מעטות שנתה הטלית את צבעה: שוב לא היתה לבנה כי אם אדומה. מראה הדם הנגר מגופו של היהודי לא הרתיע את האציל הפולני, הוא המשיך להצליף ולהצליף בלי להרהר בכך שעוד מעט קט עלול האיש שמולו לצנוח מת על אדמתהיער. ואולם, צליפות השוט הגיעו לאזני רעיו של הגרף הצעיר. "מיהו המצליף בעצמה שכזאת? ובמי?" תמהו אישאל רעהו. הם קרבו לעבר מקור הקול וראו את חברם מצליף ללא רחם ביהודי עטוף בטלית אדמה. דמו של היהודי ניגר וניגר, וחברם אינו חדל מחבטותיו. "בוא במהירות עמנו", לחשו לעבר הגרף, "נברח מכאן! מהר!" הן עוד רגע עלול היהודי למות, ואתה תואשם ברצח" בזה הרגע צנח ר' ליבר ארצה, מתבוסס בדמו. מראה היהודי השוכב על קרקע וקולות חבריו, החזירו את הגרף אלהמציאות. הוא הבין מה עולל, וחיש מהר הצטרף אל חבריו הנמלטים מן היער. חלפו שעות. השמש עברה זה מכבר אתרום השמים וצללי הערב החלו להסתמן בין עצי היער, כששב ר' ליבר הפצוע להכרתו. ברגע בו פקח עיניו חשבמכאובים נוראים בכל חלקי גופו. עד מהרה נזכר באשר ארע לו. הוא החל זוחל לעבר הנהר, בשארית כוחותיו עשה את הדרך והגיע עד לסירתו. במאמצים על אנושיים חתר במשוטי הסירה והצליח לחצות את הנהר ולהגיע אל פתח ביתו. על סף הבית עזבה אותו הכרתו, וכשהוא שקוע בעלפון כבד מצאוהו בני משפחתו.

(המשך בשבוע הבא בע"ה)

ונכנס אל בין עצי היער שבגדה שמנגד. היער היה בעבורו מקום התבודדות נפלא. איש לא היה מפריעו שם מתלמודו, ולאחר שהגה, בבדידות מוחלטת בתורה משך שעות מספר, היה חוצה את הנער ושב אל ביתו. שם, בבית, היה עוסק במעשי צדקה וחסד. אגף מיוחד במעונו הועיד לבית הכנסת אורחים. כל עובר אורח יכול היה להשתכן במקום ולזכות במזון, בבגדים ובמיטה חמה. קופת צדקה מיוחדת היתה בבית ר' ליבר בעבור עניים נודדים. ועני כי הזדמן אל הבית, היה יוצא ממנו כשבידיו שקית גדולה ובתוכה צידה לדרך, וכמובן גם מטבעות צלצלו בתוך אותה שקית. אכן, תלמיד חכם מופלג ובעל חסד שמעטים כמוהו היה ר' ליבר. ועל כך זכה לכינוי "ר' ליבר הגדול". יהודי הסביבה כוהו כך לא רק על שום קומתו הגבוהה וכתפיו החסונות, אלא בעיקר הודות לרחב לבבו ולגדול נפשו. בבוקרו של יום קיץ חם, חצה ר' ליבר כדרכו, את הנהר ונכנס למעבה היער. התעטף בטליתו והתעטר בתפלין, והחל בתפלת שחרית בלב היער השלו. דומה היה, כי עוד יום של תפלה ולימוד בהתבודדות, ובשקט מופלג, יעבר על ר' ליבר הגדול, אך לא כך היה. לפתע פתאום הופרה באחת דממתו של היער. קולות ריצה חפוזים, מלויים בחרחורים ובנשימות קטועות נשמעו בינות לעצים. היו אלו הקולות שהשמיע צבי נפחד, אשר נס על נפשו ומרגע לרגע גבר השאון. קולות טפיפת רגליהם של כלבים רצים ונביחותיהם האדירות נשמעו, מתקרבים והולכים. אותם כלבים רדפו אחר הצבי הנפחד. הנה כי כן, באותו יום ערכו פריצי הסביבה ציד בלב היער. במהלך מסע הציד הבחינו בצבי, כונו אליו את חציהם ומשהחטיאו, שגרו את הכלבים בעקבותיו. לשלוות היער לא נותר זכר. היער שקק חיים, קולות דבור נרגשים, תקיעות חצוצרות, נביחות נרגזות וטפיפות רגלים כל אלו יצרו שאון רב. אך השאון הרם כלל לא הגיע לאזני היהודי שביער! עטוף בטליתו הלבנה, עמד ר' ליבר בתפלתו וכלל לא שמע את הקולות. ובעוד חבורת הציידים עושה דרכה בין העצים, התפרע אחד הסוסים אשר בשיירה. לפתע התרומם על רגליו האחוריות והפיל את רוכבו ארצה, בלי שהלה יקלוט את אשר קורה. הרכוב צנח על הקרקע הנקשה ונחבט בכל חלקי גופו. "הצילו! עזרו לי!" קרע לעבר חבריו, והללו נחלצו לעזרתו. בין הבאים היה הגרף הצעיר, בנו של הגרף פושקביץ. תפקידו חייב אותו להיחלץ לעזרת הפצוע הן הוא שערך את מסע הציד. "מה גרם לסוס שיתפרע לפתע פתאום?" שאל הגרף הצעיר,

שבת שלום

להקדשת והנצחות טל' 0504147090

לעילוי נשמת

הגה"ק רבי יהודה זאב ליבוביץ זיע"א בן הרה"ק רבי יחיאל צבי הי"ד
הרב ר' יעקב שטרן זצוק"ל בן ר' משה זצוק"ל
הרבנית מרת רחל רעכל ע"ה בת ר' ישראל זצוק"ל
ת.נ.צ.ב.ה.